

Nemzetiségekért-díjazottak 2021-ben

Ünnepélyes keretek között 2021. december 17-én a Nemzetiségek Napja alkalmából a Bolgár Művelődési Házban adták át a magyarországi nemzetiségek kultúrájáért folytatott tevékenységek elismerésére szolgáló Nemzetiségekért Díjakat. Az elismeréssel a magyarországi nemzetiségek érdekében a nemzetiségi közéletben, az oktatásban, a kultúrában, az egyházi életben, a tudományban, a tömegtájékoztatásban, a gazdasági önszerveződés területén példaértékű tevékenységet végző embereket és szervezeteket jutalmazták.

Az ENSZ 1992. december 18-án fogadta el a Nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló nyilatkozatot. Ez volt az első olyan átfogó nemzetközi dokumentum, amely az államok számára előírja a kisebbségek létének, identitásának védelmét, rendelkezik a kisebbségek saját kultúrához, hitéhez és nyelvhasználatához való jogáról, a kisebbségeket érintő ügyek eldöntésében való érdemi részvételről, a határokon átívelő szabad kapcsolattartásról. Ennek emlékére december 18-át az Országgyűlés 2012-ben a Nemzetiségek napjává nyilvánította. A napot 1995 óta ünnepeljük, korábbi elnevezése a Kisebbségek napja volt.

Az eseményen beszédet mondott Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, nemzetiségekért is felelős tárca nélküli miniszter. Az őshonos nemzetiségeink gazdagítják Magyarország és az egész magyar nemzet „értékgazdagságát” – jelentette ki. Hangsúlyozta: a magyarországi nemzetiségek elválaszthatatlan, integráns értékeit adják a magyar nemzetnek. „Egy nemzetiség olyan sajátos gazdagságot őriz, amit rajta kívül senki más nem őriz” – fogalmazott Semjén Zsolt. Ha egy nemzetiség eltűnne a történelemből, akkor ezt az értékgazdagságot soha senki többet nem tudná megmenteni, megőrizni és nem tudná feljárn-

A kitüntettek

Balányi Klára felvételei

lani magának az egyetemes emberiségnek – tette hozzá. Mint mondta, ezért nagyon fontos, hogy minden nemzetiség megerősödjön, büszke legyen arra, amit a történelem során az ősei és a most élők létrehoztak, mert ez a megmaradást és a jövőt jelenti. Felidézte, hogy eredetileg Kisebbségekért Díj volt az elismerés megnevezése, de ezt megváltoztatták, mert a kisebbség szó negatív asszociációkat kelthet. „Abból, hogy egy közösség létszámában kevesebb, egyáltalán nem következik az, hogy értékében, szellemiségben, gazdagságában, eredményeiben kevesebb lenne bárki másnál” – fogalmazott. A miniszterelnök-helyettes beszéde végén megköszönte a díjazottaknak a szolgálatukat, azt, hogy „mindannyiunkat gazdagítottak”.

A Nemzetiségekért Díjakat Semjén Zsolt és *Soltész Miklós*, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára adta át. A díjak átadása után a mohácsi *Pokláde* együttes adta elő műsorát.

A díjat idén nyolc embernek és öt szervezetnek ítelték oda. Díjat vehetett át:

Búdy Gézané bolgár nemzetiségű néptáncsoport vezető

Búdy Gézané a szófiai Táncművészeti Főiskolán végzett, majd bolgár néptáncsoportok vezetőjeként és koreográfusként a világ több pontján dolgozott, természetesen Budapesten is. Számos néptáncsoportot alapított és vezetett, többek között a Zdravec együttest, illetve a Zornica női néptáncsoportot és hagyományörző egyesületet, amelynek elnöke és művészeti vezetője. Az évek során számos elismerésben részesült, többek között a Pro Cultura Minoritatum Hungariae díj tulajdonosa.

Góman János az Esztergomi Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Góman János 2002 óta az Esztergomi Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselője, 2006-tól az elnöke. Kidolgozta az Esztergomi Roma Felzárkóztatás Programot, amely ösztöndíjjal, munkalehetőséggel és szolgálati lakás biztosításával támogatja a tanulmányaikat folytatókat. Részt vett a Roma Foglalkoztató és Oktatásszervező Nonprofit Kht. létrehozásában, amely célul tűzte ki a roma közösség integrációját.

Farkas Zsolt roma nemzetiségű koreográfus, zenekarvezető

Farkas Zsolt zenész, táncos, koreográfus, a hazai cigány kultúra jeles képviselője, a Magyar Bronz Érdemkereszt kitüntetés tulajdonosa. Vezetője a Közéleti Díjas Khamoro Táncszínház és a Khamoro Budapest Band folklór együttesnek, melyekkel a magyarországi cigányság tánc- és zenekultúráját képviseli itthon s külföldön egyaránt. Célja az archaikus roma tánc megőrzése és továbbadása. Ennek érdekében a tánctanítás mellett táncházakat is vezet.

Szidiropulosz Archimédész görög nemzetiségű történész, tanár

Tanári munkája mellett szociológusként és kutatóként a görög és a magyar történelem tanulmányozása során kiemelkedő publikációkat tett közzé. Elemezte a magyarországi görög nemzetiség sorsát, életútját. A budapesti székhelyű Magyarországi Görögök Kutatóintézetének igazgatójaként aktívan részt vett nemzetközi rendezvények szervezésében és lebonyolításában.

Mándity Zsívko, horvát nemzetiségű író, tanár

Mándity Zsívko tanár, kutató, író, könyvszerkesztő, nyelvtani lektor 1973-ban horvát-szerb, orosz és bolgár tanári diplomát szerzett. Jelenleg is tanít horvát nyelvet a Mohácsi Művelődési Központban. Irodalmi, történelmi, néprajzi kiadványok, tankönyvek és hetilapok szerkesztője, nyelvi lektora. A horvát nyelv és hagyományok megőrzése érdekében számos kutatást végez, többek között kutatja és gyűjti a XIX. századi horvát irodalmárok kéziratait.

A Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete

Budapesten a Lengyel Templom közössége 1993-ban alapította a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületét, melynek fő célja kulturális, hitéleti és jótékonyági programok szervezése. Tevékenysége kiterjed a fiatalok nevelésére, az idősek és rászorulóknak megsegítésére. Az Egyesület tagja a Nyugat-Európai Lelkipásztori Tanácsnak, valamint a Lengyel Közösségek Európai Uniójának. Huszonhét éve főszerkesztője és rendezője a Lengyel Keresztény Kulturális Napoknak és más színvonalas rendezvényeknek.

A német nemzetiségű Gannai Asszonykórus

A Veszprém megyei Gannai Asszonykórus idén ünnepli alakulásának 50. évfordulóját. Hagyományos népviseleti ruháikkal, és saját gyűjtésű dalaikkal hozzájárulnak a magyarországi németek kultúrájának és hagyományainak megőrzéséhez. Megalakulásuk óta több díjjal és kitüntetéssel ismerték el munkájukat. Dalaikból énekeskönyvet is kiadtak.

Foaia românească román hetilap szerkesztősége

A gyulai székhelyű román hetilap idén ünnepelte alapításának 70. évfordulóját. Az újság szerkesztősége a nemzetiségi közösség értelmiségi alkotóműhelye, mely ápolja a román anyanyelvet és dokumentálja a közösség mindennapjait. A hetilap fontos szerepet tölt be a hazai és az anyaországi román kapcsolatokban és a kultúra közvetítésében.

Ruszin Kulturális Egyesület

A Budapesten 2003-ban alapított Ruszin Kulturális Egyesület híven őrzi a magyarországi ruszinok hagyományait, kulturális és irodalmi örökségét, továbbá széles körben megismerteti a ruszin népzene és a görögkatolikus egyházi zene értékeit. Az Egyesület tagja a magyarországi Civil Szervezetek Szövetségének és a Ruszin Világtanácsnak.

Gáality Vojiszláv szerb ortodox főesperes, püspöki helynök

Gáality Vojiszláv Belgrádban tanult teológiát, pappá szentelése után Szigetcsépen és Szentendrén szolgált, emellett egyházmegyei titkárként is dolgozott. 40 éve szolgál Szentendrén, jelenleg a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye püspöki helynöke, főesperes és szentendrei parókus. A Szent Száva Érdemrend tulajdonosa. Nagy szerepet vállal a szerb nemzetiség megerősítésében, az ortodox hit és kultúra továbbadásában. Egyházi és nemzetiségi folyóirat szerkesztője, versei újságokban, antológiákban és önálló kötetben is megjelentek.

Ozvena Budapesti Szlovák Kórus

Az Ozvena kórus több mint húsz éve azzal a céllal alakult, hogy megőrizze a magyarországi szlovákok gazdag énekkultúráját. Előadásain szlovák kórus- és zenei művek mellett klasszikusokat is megszólaltatnak. Szervezői a szlovák énekkarok találkozójának. A szlovák népdalok és hagyományok népszerűsítéséhez hanglemezek, népdal- és énekeskönyvek kiadásával járulnak hozzá.

Kucsera Andrásné nyugalmazott szlovák iskolaigazgató

Kucsera Andrásné orosz-szlovák szakon szerzett tanári diplomát. A nézsai Általános Iskolában – a későbbi Mikszáth Kálmán Szlovák Nemzetiségi Általános Iskolában – tanárként, majd 1993-tól nyugdíjazásáig igazgatóként dolgozott. Vezetésével a helyi szlovák önkormányzat átvette az iskola fenntartását. A Nézsei Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, és a Nógrád Megyei Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat tagja.

Hírnök József néprajzkutató, szociológus

Hírnök József a Ljubljana Tudományegyetem Bölcsészkarán szerzett diplomát néprajzkutató és szociológia szakon. Nagy szerepe volt a szentgotthárdi Magyarországi Szlovének Szövetsége megalapításában, melynek 2019-ig elnöke volt, s jelenleg az alelnöke. Fontos szerepet vállalt több szlovén nemzetiségi közösség létrehozásában, mint például a Szlovén Ifjúsági Egyesület. A kétoldalú kapcsolatok ápolása érdekében végzett munkájáért a Szolgálatért Érdemrendet, a Szlovén Köztársaság legmagasabb elismerését is átvehette.

Közös tánc

